

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12459

Tarih : 22.06.2025

29735

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasanın 98. Ve İçtüzüğü'nün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

İktidarın piyasacı, emek karşıtı ve merkeziyetçi ekonomi politikalarının sonucu olarak derinleşen ekonomik kriz, özellikle asgari ücretle geçinmeye çalışan emekçiler başta olmak üzere toplumun tüm ezilen kesimlerini yıkıma sürüklemektedir. Krizin derinleşmesiyle birlikte yoksulluk, işsizlik, yüksek enflasyon, bölgesel eşitsizlik ve TL'deki değer kaybı emekçi sınıflar açısından yaşamsal bir tehdit haline gelmiştir. Cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde açlık, yoksulluk ve gelir adaletsizliği bu denli derinleşmemiştir.

Yurttaşlar tarafından güvenirliliğini yitiren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2024 Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri bile ülkedeki sosyal ve ekonomik durumun vahametini bir kez daha gözler önüne sermektedir. Verilere göre, Türkiye'de her 100 kişiden 29'u yardıma muhtaç durumda bulunurken, 86 kişi ise insanca yaşam standartlarından uzak bir hayat sürüyor. Aşırı yoksulluk sınırında yaşayan hane sayısının 3,6 milyona ulaştığı belirtilirken, bu durum sosyal yardım harcamalarına da yansdı. Bu, yaklaşık 14 milyon bireyin temel ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir yaşam sürdürdüğünü gösteriyor. 2024 yılında sosyal yardım harcamalarının toplamı 491,7 milyar liraya çıkarak rekor seviyeye ulaştı. Yine TÜİK'in 2024 yılı verilerine göre, nüfusun yüzde 13,7'si yani yaklaşık 12 milyon yurttaş sürekli yoksulluk yaşamaktadır. Kaldı ki gerçek rakam bunun çok çok üzerindedir. Ayrıca OECD'nin verilerine göre, Türkiye'de her 5 çocuktan 1'i okula aç giderken çocuklarda yetersiz beslenme kaynaklı gelişim sorunları artarak devam etmektedir. Toplumun her kesiminden işçiler, emekçiler, emekliler, kadınlar, gençler, küçük üreticiler ve esnaflar neoliberal yıkım politikaları karşısında ağır mağduriyetler yaşamaktadır.

Sermaye lehine şekillenen bu politikalar, emeği sistematik biçimde değersizleştirmiş, güvencesizliği ve sömürüyü derinleştirmiştir. Normal şartlarda temel ücret olan asgari ücret yaygın ücret haline gelmiş, çalışanların yüzde 50'ye yakını asgari ücretle çalışır duruma gelmiştir. Asgari ücretle çalışan sayısı bu kadar yüksek olmasına rağmen 2025 yılı için asgari ücrete, yüzde 45'e yakın gerçekleşen yıllık resmi enflasyon oranının bile altında yüzde 30 oranında zam yapılarak 17 bin 2 TL olan asgari ücret 22 bin 104 TL'ye çıkarılmıştır. Bu artışın asgari ücretliye günlük yansıması ise sadece 170 TL olmuştur. Son olarak DİSK/Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi hesaplamasına göre, dört kişilik bir aile için açlık sınırı 23 bin 615 TL olurken, yoksulluk sınırı 81 bin 686 oldu. Yani 2025 yılının ilk 5 ayında bile asgari ücret açlık sınırının altında kalmıştır. Bu anlamda zaman kaybedilmeden asgari ücrete ara zam yapılarak insan onuruna yaraşır bir seviyeye çıkarılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. İşçilerin, emekçilerin insan onuruna yaraşır ücretler almalarını sağlayacak bir ara zam yapmayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bunu ne zaman yapmayı planlıyorsunuz?
2. Asgari ücret ve altında çalışan emekçilerin, insan onuruna yaraşır ücretler almalarını sağlayacak bir ara zam için ilgili emek örgütleri ve sendikalarla ortak bir çalışma gerçekleştirmeyi düşünüyor musunuz?
3. Türkiye'de asgari ücret ile çalışanların sayısı kaçtır?
4. Asgari ücret ve altında çalışan yurttaşlarımızın yaşam kalitelerini arttırmak için yürüttüğünüz herhangi bir çalışma var mı? Varsa bunlar nelerdir?
5. Asgari ücretin temel ücretten çıkarılmasına ilişkin herhangi bir çalışmanız var mı?